

Jiří Solil: finanční gramotností proti dluhové pasti

Jiří Solil působí v právní praxi již téměř dvě desetiletí – nejprve pracoval jako soudce, později se věnoval advokacii. Dnes je partnerem advokátní kanceláře Fiala a spol., kde se specializuje na problematiku řízení rizik. Angažuje se také v Asociaci finanční a občanské gramotnosti (AFOG).

Zabýváte se ve své praxi dluhovou tematikou?

Pochopitelně žádný subjekt, který se zabývá právem, se této problematice nevyhne, a to jak na straně zastupování věřitelů, tak na straně zastupování dlužníků, mnohdy pouze údajných. Máme i rozsáhlé zkušenosti s různou kvalitou a přístupem soudů, ale i exekutorských kanceláří.

Co je v této oblasti nejzásadnějším problémem?

Tuto oblast lze rozdělit do dvou kapitol. První jsou běžné závazkové vztahy a z nich případně vznikající pohledávky, ať již z titulu plnění, příslušenství nebo sankcí. Existuje poměrně rozsáhlá judikatura, a i když rychlost soudů v České republice není zcela ideální, lze konstatovat, že průběh soudního řízení i vymahatelnost práva se podstatně zrychlila. Je především nezbytná příslušná analýza

právního problému případu a zvolení vhodných zajišťovacích instrumentů.

Stále více aktuální je pak obecné zadlužování většiny fyzických osob na území ČR, nikoliv pouze z důvodu uzavírání závazkových vztahů. I při jejich uzavírání zcela absentuje určitá finanční či právní gramotnost osob, které se nedostatečně seznamují s podmínkami takových závazkových vztahů, ať při již zdánlivě výhodných půjčkách, či běžných spotřebitelských úvěrech. Zdůrazňuji, že se zdaleka nejedná pouze o činnost poskytovatelů takových plnění za více než podezřelých okolností, ale v neposlední řadě i při čerpání úvěrů a půjček u renomovaných bankovních ústavů třeba z kreditních karet! Hlavním problémem je zadlužování z důvodu porušování různých norem, ať již u soukromých společností (např. milionové následky černých jízd v MHD), či u orgánů státní správy nebo samosprávy.

Jak se k těmto otázkám staví stát?

Jsme svědky mediální přestřelky mezi soudy, advokátní komorou a ministerstvem spravedlnosti ohledně údajných neúměrných tarifů při vymáhání pohledávek v tzv. bagatelních věcech. Jedná se např. o pokuty z MHD. Ministerstvo spravedlnosti se „probírá“ ze snu a 22 let po převratu náhle zjišťuje, že takové tarify, ať již advokátů, či exekutorů, jsou neúměrné a chce je snížit. To je typický český modus operandi – ode zdi ke zdi. V takovém případě totiž bagatelní spory opět nebudou vymáhány vůbec! Považuji pochopitelné za nemravné, aby byly vymáhány neúměrně vysoké náklady bagatelních pohledávek. Je však nezbytné si uvědomit, kdo většinu takových pohledávek drží. Jedná se především o překupníky, kteří těchto pohledávek nabyli jejich odkoupením od jejich bývalého vlastníka, v drtivém případě právě orgánů státní správy či samosprávy.

Nabízí se nějaké východisko?

Bez pochyby řešení má. Nikoliv snadné a jednorázové. Ve snaze najít zlepšení se naše kancelář neomezuje pouze na prázdnou kritiku, ale mimo jiné se angažuje i v Asociaci finanční a občanské gramotnosti (AFOG) zaměřující se především na řešení problematiky dluhových pastí, jejich vzniku, finanční, právní i ekonomické gramotnosti apod. ■

MARTIN KALIVODA

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ FIALA A SPOL.

Prážská advokátní kancelář Fiala a spol. má více než třináctiletou tradici. Specializuje se na obchodní právo, včetně práva konkurzního, práva obchodních společností, fúzí a akvizic, občanské právo, procesní právo, správní právo, finanční právo, trestní právo, mezinárodní právo, právo evropských společenství atd. Kancelář navíc poskytuje komplexní právní a další služby ve spolupráci s významnými advokátními, daňově poradenskými i auditorskými firmami.